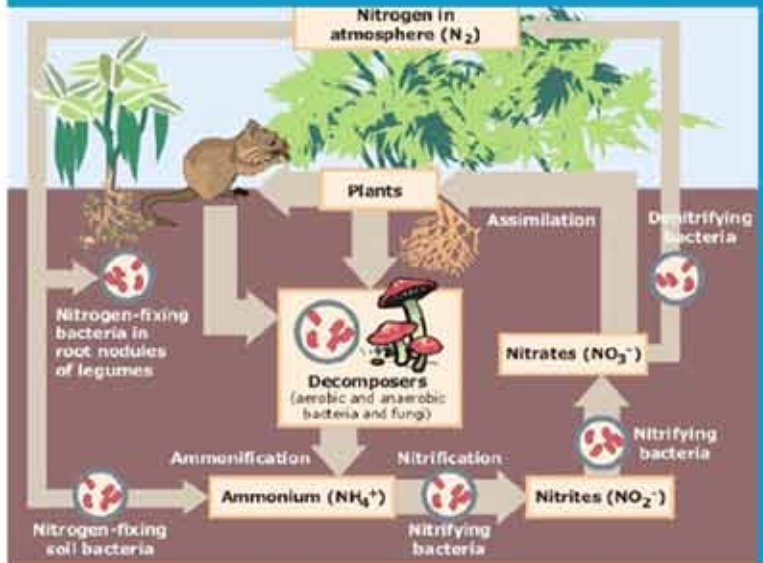
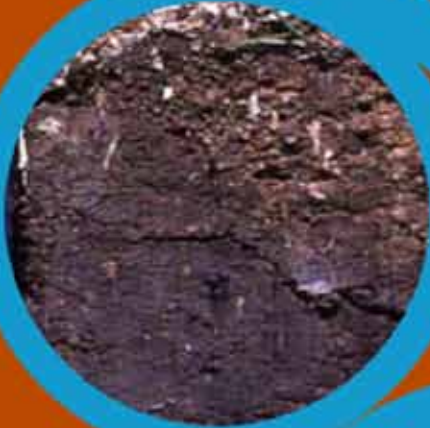

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ការគ្រប់គ្រងដី និងជីជាតិដី
SOIL AND NUTRIENT MANAGEMENT

រៀបចំដោយ: បណ្ឌិត ម៉ាក់ សៀន, បណ្ឌិតវិទ្យាសាស្ត្រកសិកម្ម

រាជធានីភ្នំពេញ, ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩

លេខ៧៧៧ លើកទី២

បញ្ជីមាតិកា

ប្រវត្តិសង្ខេបរបស់លោកបណ្ឌិត ម៉ាក សៀន.....	i
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ	i i i
អារម្ភកថា.....	x i x
បញ្ជីពាក្យសរសេរកាត់.....	x i x

សេចក្តីផ្តើម.....	១
សារៈសំខាន់នៃសៀវភៅស្តីពីការគ្រប់គ្រងដី និងដីជាតិដី.....	១

ជំពូកទី១

ទស្សនៈទានធនធានដី ប្រភេទ និងលក្ខណៈដី.....	៣
១.១. ទស្សនៈទានទូទៅនៃធនធានដី	៣
១.២. លក្ខណៈទូទៅនៃទស្សនៈទានដីជាតិដី និងផលិតភាពដី.....	៥
១.៣. ទស្សនៈដីជាតិដី និងផលិតភាពរបស់ដី.....	៦
១.៤. លក្ខណៈសម្បត្តិរបស់ដី.....	៩
១.៥. បញ្ហាប្រឈមដល់ការប្រើប្រាស់ដី.....	២៦
១.៦. ការគ្រប់គ្រងដី.....	២៨

ជំពូកទី២

សារធាតុចិញ្ចឹមរបស់ដំណាំ.....	៣៥
២.១. ធាតុបន្សុំគីមីរបស់រុក្ខជាតិ.....	៣៥
២.២. តម្រូវការសារធាតុចិញ្ចឹមសម្រាប់ការលូតលាស់របស់ដំណាំ៤០.....	
២.៣. តួនាទីសារធាតុចិញ្ចឹម.....	៤៣

ជំពូកទី៣

ជី និងការប្រើប្រាស់ជី.....	៥៩
៣.១. ការប្រើប្រាស់ជីនៅលើពិភពលោក.....	៥៩
៣.២. ជីវ៉ែនិជ និងជីគីមី.....	៦១
៣.៣. ជីធម្មជាតិ.....	៦៦
៣.៤. វិធីសាស្ត្រប្រើប្រាស់ជី.....	៧១
៣.៥. វិធីសាស្ត្រកំណត់តម្រូវការជី.....	៧២
៣.៦. ឥទ្ធិពលកំបោរលើជីអាស៊ីត.....	៧៣
៣.៧. ការគណនាកម្រិតផ្តល់សារធាតុចិញ្ចឹមពីដីដល់ដំណាំ.....	៧៤

ជំពូកទី៤

ស្ថានភាពប្រើប្រាស់ជីកសិកម្មនៅកម្ពុជា.....	៧៦
៤.១. ក្សេត្របរិស្ថាននៅកម្ពុជា.....	៧៦
៤. ២. ប្រភេទដីនៅកម្ពុជា.....	៧៦
៤. ៣. ប្រភេទជីកសិកម្ម និងការប្រើប្រាស់ជីនៅកម្ពុជា.....	៧៩
៤. ៤. ការប៉ាន់ស្មានតម្រូវការជីគីមីសម្រាប់ដំណាំកសិកម្មនៅកម្ពុជាសម្រាប់រយៈពេលមធ្យម...៨១	៨១

ជំពូកទី៥

ជីធម្មជាតិ និងដំណាំ.....	៨៤
៥១.. លក្ខណៈសម្បត្តិជីធម្មជាតិ.....	៨៤
៥. ២. ប្រសិទ្ធភាពជីធម្មជាតិ.....	៨៥
៥.៣. ប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវ និងការកែលំអដីជាតិ.....	៨៨
៥. ៤. ប្រសិទ្ធភាពការប្រើជី.....	៨៩

ប្រវត្តិសង្ខេបរបស់ បណ្ឌិត ម៉ាក សៀន

១. ប្រវត្តិផ្ទាល់ខ្លួន

ខ្ញុំបាទឈ្មោះ **ម៉ាក សៀន** ភេទប្រុស កើតនៅថ្ងៃទី ១៥ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៦៥ នៅភូមិតានប៉ ឃុំចំបក់ ស្រុកបាទី ខេត្តតាកែវ។

រៀបការជាមួយ ភរិយា **អ៊ុន ស៊ីអ៊ិន** នៅថ្ងៃទី ១១ ខែឧសភា ឆ្នាំ ១៩៨៥ មានប្រុសកូន៤ នាក់។

ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន: ផ្ទះលេខ៧៦ ផ្លូវលេខ ២៧១ ក្រុម១៨ ភូមិ៣ សង្កាត់ផ្សារដើមថ្កូវ ខណ្ឌ ចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ។

២. កម្រិតជំនាញឯកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ:

- បណ្ឌិតវិទ្យាសាស្ត្រ (Doctor of Philosophy- PhD) ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រកសិកម្មជំនាន់ទី១ ឯកទេសក្សេត្រសាស្ត្រ ឆ្នាំ ២០១០ នៅ សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម
- អនុបណ្ឌិតវិទ្យាសាស្ត្រកសិកម្ម (Master of Sciences-MSc) ជំនាន់ទី១ ឆ្នាំ ២០០៥ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម
- វិស្វករក្សេត្រសាស្ត្រជំនាន់ទី១ ឆ្នាំ១៩៨៩ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម (អតីត:វិទ្យាស្ថានបច្ចេកទេសកសិកម្មចំការដូង)។

៣. ប្រវត្តិសិក្សា

ឆ្នាំ១៩៦៨ដល់ឆ្នាំ ១៩៧១ រៀននៅសាលាបឋមសិក្សាចំបក់ ឃុំចំបក់ ស្រុកបាទី ខេត្តតាកែវ (ថ្នាក់ទី១២ ដល់ថ្នាក់ទី១០ចាស់)។ ឆ្នាំ ១៩៧១ ដល់១៩៧៥ រៀននៅសាលាបឋមសិក្សាសន្សំកុសល ភ្នំពេញ (ថ្នាក់ទី៩ ដល់ទី៧ចាស់)។ ឆ្នាំ១៩៧៥ដល់១៩៨១ រៀននៅសាលាអនុវិទ្យាល័យបាទី និងអនុវិទ្យាល័យតាកែវ ខេត្តតាកែវ (ថ្នាក់៦ ដល់ថ្នាក់ទី៨)។ ឆ្នាំ១៩៨១ ដល់ឆ្នាំ១៩៨៤ រៀននៅវិទ្យាល័យបឹងត្របែក ភ្នំពេញ (ថ្នាក់ទី៨ ដល់ថ្នាក់ទី ១០ និងប្រលងបាក់ឌុបនៅថ្ងៃទី២០ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៨៤)។

៤. វគ្គបំណក់បំប៉នសំខាន់ៗក្នុង និងក្រៅប្រទេស

-ខែកក្កដា ដល់ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩០ វគ្គបណ្តុះបណ្តាល ស្តីពីការស្រាវជ្រាវប្រព័ន្ធកសិកម្ម និងការ ផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅវិទ្យាស្ថានដំណាំស្រូវអន្តរជាតិប្រទេសហ្វីលីពីន ។

- ថ្ងៃទី១៦-២៤ វិច្ឆិកា ១៩៩៥ វគ្គបណ្តុះបណ្តាល ការធនធានសេនេទិច នៃសាកលវិទ្យាល័យឡូស្យាណូស (UP LB, Los Banos) ប្រទេសហ្វីលីពីន។

- ថ្ងៃទី៨-២២ ធ្នូ ១៩៩៦ វគ្គបណ្តុះបណ្តាល ស្តីពីធនាគារជាតិនៃធនធានសេនេទិច, ICAR ប្រទេសឥណ្ឌា វគ្គ បណ្តុះបណ្តាល ស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនាគារពូជដំណាំ។

- ថ្ងៃទី៧-២៦ កញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៨ វគ្គបណ្តុះបណ្តាល ស្តីពីការអភិរក្ស និងពង្រីកពូជដំណាំតាមបច្ចេកវិទ្យាជាលិ ការវប្បកម្ម នៃសាកលវិទ្យាល័យឡូស្យាណូស (UP LB, Los Banos) ប្រទេសហ្វីលីពីន។

- ថ្ងៃទី១៤កុម្ភៈដល់២៧ កុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០០ វគ្គបណ្តុះបណ្តាល ស្តីពីការអភិវឌ្ឍន៍គោលនយោបាយកសិកម្ម នៅ RDA/KOIKA ប្រទេសកូរ៉េខាងត្បូង ។

- ថ្ងៃទី២៤ សីហាដល់១ កញ្ញា ២០០០ និងថ្ងៃទី១៥ ដល់១៩ មេសា ២០០២, វគ្គបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោល ស្តីពីសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ នៅ Singapore Polytechnic ប្រទេសសិង្ហបុរី។

- ថ្ងៃទី៤ ដល់ទី៧ វិច្ឆិកា ២០០៤ នៅ TARAGram Orchha, Madhya, វគ្គបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលស្តីពី និរន្តរភាពជីវភាពរស់ និងសន្តិសុខមនុស្សជាតិ នៅប្រទេសឥណ្ឌា។

- ថ្ងៃទី១២ ដល់ទី២៥ ខែកញ្ញា ២០០៥ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការគ្រប់គ្រងកសិកម្ម នៅក្រុងវូហាន ខេត្តហ៊ី បេ, សាធារណៈរដ្ឋប្រជាមានិតចិន ។

- ថ្ងៃទី២៦ កក្កដាដល់ទី៤ សីហា ២០០៦ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់នៃការកម្មវិធីអភិវឌ្ឍ សម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ នៅក្រុងហាណូយ ប្រទេសវៀតណាម ។

- ថ្ងៃទី២៤ កញ្ញា ដល់ទី៥ តុលា ២០០៧ នៅវគ្គបណ្តុះបណ្តាលអន្តរជាតិ ស្តីពីសន្តិសុខស្បៀង និងអាហារ រូបត្ថម្ភ InWEnt, Feldalping on Lake Starnberg, ប្រទេសអាល្លឺម៉ង់ ។

- ថ្ងៃទី៧ដល់ទី២៥ កញ្ញា ២០១០ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពី កម្មវិធីអ្នកដឹកនាំអន្តរជាតិ នៅ Bureau of Educational and Culture Affairs, United States Department of State, សហរដ្ឋអាមេរិក។

- ថ្ងៃទី១៧ ដល់ទី២៣ ខែកុម្ភៈ ២០១៤ នៅ ប្រទេសអូស្ត្រាលី កម្មសិក្សាស្តីពីការអភិបាលកិច្ចធនធានទឹក ដី និងដីកសិកម្ម។

- ថ្ងៃទី១ ដល់ទី៤ ខែកញ្ញា ២០១៤ និងពីថ្ងៃទី១៦ ដល់ទី២០ ខែវិច្ឆិកា ២០១៥ កម្មសិក្សា និងវគ្គបណ្តុះ បណ្តាល ស្តីពីការគ្រប់គ្រងសហករណ៍កសិកម្ម នៅប្រទេសជប៉ុន។

- ថ្ងៃទី៣ ដល់ទី១១ ខែមិថុនា ២០១៥ កម្មសិក្សា និងសិក្ខាសាលាស្តីពីការគ្រប់គ្រង Modernizing Extension and Advisory Services, Global Feed in Future Program នៅសហរដ្ឋអាមេរិក ។

- ថ្ងៃទី៣០ ឧសភា ដល់ទី៣ ខែមិថុនា ២០១៦ នៅក្រុងហាណូយ ប្រទេសវៀតណាម វគ្គបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ បង្គោល ស្តីពី Enhance Pro-poor Policy Formulation and Implementation។

- ថ្ងៃទី២៦កុម្ភៈ ដល់ ៦មីនា ឆ្នាំ ១៩៩៦: វគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពី ការគ្រប់គ្រងឯកសារ និងទិន្នន័យ សម្រាប់ ធនធានសេនេទិចពូជដំណាំ របស់អ៊ី នៅភ្នំពេញ។

៥. ប្រវត្តិ និងបទពិសោធន៍ការងារ :

- ១៩៨៩ ដល់ ១៩៩៣ គ្រប់គ្រងដីកនាំ និងអនុវត្តសកម្មភាពស្រាវជ្រាវពូជស្រូវ ការគ្រប់ប្រព័ន្ធកសិកម្មផ្នែកដំណាំស្រូវ ការគ្រប់គ្រងដីជាតិដីនៅស្ថានីយពិសោធន៍ព្រៃធ្នៅ។
- ១៩៩៣ ដល់ ២០០៣ គ្រប់គ្រងដីកនាំ និងអនុវត្តសកម្មភាពស្រាវជ្រាវដំណាំកសិកម្មពូជ ការគ្រប់ប្រព័ន្ធកសិកម្មផ្នែកដំណាំស្រូវ ការគ្រប់គ្រងដីជាតិដី និងទឹក នៅកម្ពុជា។
- ១៩៩០ ដល់ ២០០០ សាស្ត្រាចារ្យបង្រៀនផ្នែក ក្សេត្រគីមីវិទ្យា និងការគ្រប់គ្រងដីកសិកម្ម នៅសាលាជាតិកសិកម្មព្រៃកលាប។
- ១៩៩៥ ដល់ ២០០២ សាស្ត្រាចារ្យបង្រៀនប្រធានបទ ផលិតកម្មដំណាំស្រូវ និងប្រព័ន្ធកសិកម្ម នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្មចំការដូង។
- ១៩៩៨ ដល់ ២០០២ ដឹកនាំគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តកម្មវិធីសន្តិសុខស្បៀងរបស់អង្គការស្បៀង និងកសិកម្មនៃសហប្រជាជាតិនៅកម្ពុជា។
- ២០០៣ ដល់ ២០០៦ រៀបចំ និងបណ្តុះបណ្តាល ពីគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ វិស័យកសិកម្មនិងតាមដាន និងវាយតម្លៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យកសិកម្ម។
- ២០០៥ ដល់ ២០០៧ រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រកសិកម្ម និងទឹកក្នុងក្របខណ្ឌក្រុមការងារបច្ចេកទេសកសិកម្ម និងទឹក។
- ២០០៦ ដល់ ២០១៤ ដឹកនាំ គ្រប់គ្រង និងគាំទ្រដល់ការងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា។
- ២០១០ ដល់ ២០១៤ ដឹកនាំ និងអនុវត្តការសិក្សាស្រាវជ្រាវពីដំណាំ ទឹក ការគ្រប់គ្រងដី និងប្រព័ន្ធកសិកម្ម ដែលធននឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាមួយ I RRI , I WMI , ACI AR , CSI RO ។
- ២០១៤ ដល់ ២០១៦ ដឹកនាំ គ្រប់គ្រង និងអនុវត្តការងារផលិតកម្ម និងស្រាវជ្រាវអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកសិកម្ម ការគ្រប់គ្រង និងកែលម្អដីជាតិដី ការការពារដំណាំ និងភូតតាមអនាម័យ វិស្វកម្មកសិកម្ម មន្ទីរពិសោធន៍ជាតិ ការងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍កសិកម្ម។
- ២០០៧ ដល់ ២០១៩ ចូលរួមក្រុមការងារបច្ចេកទេសអាស៊ានស្តីពីដំណាំ, ការបណ្តុះបណ្តាល និងផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម, និងសហករណ៍កសិកម្មអាស៊ាន និងក្រុមការងារអាស៊ានស្តីពីអនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យ។

៦. តួនាទី មុខតំណែង និងឋានានុរាស័ក្តិដែលបានទទួលកន្លងមក និងបច្ចុប្បន្ន :

- ២០១៤ ដល់ បច្ចុប្បន្ន: អគ្គនាយករងនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទ។
- ខែសីហា ដល់ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០១៦ ជាអគ្គនាយកស្តីទី នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម។
- ២០០៨ ដល់ ២០១៤ ប្រធាននាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

- ២០០៦ ដល់ ២០០៨ អនុប្រធាននាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ។
- ២០០៣ ដល់ ២០០៦ អនុប្រធាននាយកដ្ឋានផែនការ ស្ថិតិ នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ។
- ១៩៩៣ ដល់ ២០០៣ ប្រធានការិយាល័យស្រាវជ្រាវ និង បច្ចេកទេស នាយកដ្ឋានក្សេត្រសាស្ត្រ និងកែលំអដឹកសិកម្ម
- ១៩៨៩ ដល់ ១៩៩៣ មន្ត្រីស្រាវជ្រាវ និងប្រធានស្ថានីយពិសោធន៍ដំណាំស្រូវ ព្រៃធ្នៅ នៃនាយកដ្ឋាន ក្សេត្រ សាស្ត្រ។

៧. ការលើកសរសើរ ជូនរង្វាន់ និងផ្តល់គ្រឿងឥស្សរិយយស :

- ឥស្សរិយយសការងារថ្នាក់មេដាយ សំរិទ្ធ នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០១ ។
- ឥស្សរិយយសការងារថ្នាក់មេដាយ ប្រាក់ នៅថ្ងៃទី៩ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៤ ។
- ឥស្សរិយយសការងារថ្នាក់មេដាយ មាស នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០០៥។
- ឥស្សរិយយសសុវត្ថា ថ្នាក់អស្សប្បទិ នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨។
- ឥស្សរិយយសសុវត្ថា ថ្នាក់សេនា នៅថ្ងៃទី ១៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១០។
- ឥស្សរិយយសសុវត្ថា ថ្នាក់ធិបតី នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១២។
- ឥស្សរិយយសស្ថាបនាជាតិថ្នាក់មេដាយមាស នៅឆ្នាំ ២០១២ ។
- ឥស្សរិយយសសុវត្ថា ថ្នាក់មហាសេនា នៅថ្ងៃទី ១២ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥។
- ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្នាក់មហាសេរីវិជ្ជន៍ នៅថ្ងៃទី ៨ មេសាឆ្នាំ ២០១៨។

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ខ្ញុំ **ម៉ាក់ សៀង** និង ភរិយា **អ៊ុន ស៊ីអ៊ិន** ព្រមកូនៗរបស់ខ្ញុំបាទទាំងអស់ សូមថ្លែងអំណរ គុណ យ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុត ចំពោះសម្តេច ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រីទាំងអស់ និងមិត្តអ្នក អានទាំងអស់ ដែលជា អ្នកស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រកសិកម្ម អ្នកបច្ចេកទេសកសិកម្ម សិស្ស និងនិស្សិត ដែលបានជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រនិងប្រើប្រាស់សៀវភៅស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធានដី និងដីជាតិដីនេះ សម្រាប់ ជាឯកសារសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងអប់រំទាក់ទង នឹងវិទ្យាសាស្ត្រកសិកម្ម និងការគ្រប់គ្រងធនធានដី និងដី ជាតិដី។ ខ្ញុំសូមឧទ្ទិសស្នាដៃនេះជូនភរិយា ខ្ញុំលោកស្រី **អ៊ុន ស៊ីអ៊ិន** និងកូនទាំងអស់រួមមាន លោក **ម៉ាក់ ច័ន្ទរតនា** លោក**ម៉ាក់ ច័ន្ទមិនា** លោក**ម៉ាក់ ច័ន្ទកក្កដា** និងលោក **ម៉ាក់ សៀង ច័ន្ទបញ្ញា** ។ ខ្ញុំបាទសូមប្រសិទ្ធពរជ័យជូនសម្តេច ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ទាំងអស់ បានទទួលនូវពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈកុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ។

លោកបណ្ឌិត

នេះជាលើកទី២ដែលខ្ញុំបានរៀបចំសៀវភៅស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធានដី និងដីជាតិដីឡើងជាភាសាខ្មែរ ក្នុងគោលបំណង សម្រាប់ប្រើប្រាស់ជាឯកសារសិក្សា ឯកសារបណ្តុះបណ្តាល និងឯកសារយោង ដល់អ្នកបច្ចេកទេសកសិកម្ម និងស្បៀង អ្នកស្រាវជ្រាវកសិកម្ម អ្នកផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងពាក់ព័ន្ធក្នុងវិស័យកសិកម្មទាំងអស់ ក្នុងការអប់រំ បណ្តុះបណ្តាល និងផ្សព្វផ្សាយទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រង ការកែលម្អ និងថែរក្សាដីជាតិដី។ សៀវភៅនេះក៏អាចប្រើប្រាស់បានសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាល គ្រូបង្គោលផ្សព្វផ្សាយ អ្នកបច្ចេកទេស និងអ្នកផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងភ្នាក់ងារ ផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅមូលដ្ឋាន និងជាឯកសារយោងសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវទាក់ទងនឹងវិទ្យាសាស្ត្រដី ការគ្រប់គ្រងដីជាតិដី និងប្រព័ន្ធកសិកម្ម។

សៀវភៅស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធានដី និងដីជាតិដីនេះ បានរៀបចំជាភាសាខ្មែរ ដែលឯកសារនេះភាគច្រើនជាភាសាបរទេសមានភាសាបារាំង អង់គ្លេស ភាសារុស្ស៊ី។ល។ សៀវភៅនេះបានរៀបចំឡើងដោយផ្អែកលើឯកសារគ្រឹះមូលដ្ឋានគ្រឹះវិទ្យាសាស្ត្រដីនានា ការគ្រប់គ្រងធនធាន និងកែលម្អដីជាតិដី ក្សេត្រគីមីវិទ្យា គោលការណ៍គ្រប់គ្រងដីជាតិដី ឯកសារពិសោធន៍ស្រាវជ្រាវស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធានដី និងដីជាតិដីនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងនៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ តំបន់អាស៊ី និងនៅលើសកលលោក របាយការណ៍ទាក់ទងនឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅកម្ពុជា និងនៅក្នុងតំបន់។

សៀវភៅស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធានដីនេះ មានរួមបញ្ចូលនូវទស្សនៈទានសំខាន់ពីវិទ្យាសាស្ត្រដី លក្ខណៈសម្បត្តិរបស់ដី ក្សេត្រគីមីដី ការគ្រប់គ្រងដី និងកែលម្អដីជាតិដី ការគ្រប់គ្រង និងប្រាស់ដីលើដំណាំសំខាន់ៗនៅកម្ពុជា។ល។

ខ្ញុំបាទសូមដាក់ចេញនូវសៀវភៅស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធាន និងដីជាតិដីនេះ ដែលជាឯកសារគ្រឹះមូលដ្ឋានគ្រឹះវិទ្យាសាស្ត្រដីនានា ការគ្រប់គ្រងធនធាន និងកែលម្អដីជាតិដីនានា សម្រាប់សិស្ស និងស្បៀង អ្នកបច្ចេកទេសកសិកម្ម សាកលវិទ្យាល័យកសិកម្ម សាលាជាតិកសិកម្ម និងមហាវិទ្យាល័យ កសិកម្មនៃគ្រឹះស្ថានសិក្សានានា និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ យកទៅប្រើប្រាស់ជាគុណប្រយោជន៍សិក្សា អប់រំ សិក្សាស្រាវជ្រាវពាក់ព័ន្ធនឹងកសិកម្ម និងអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងផលិតភាព និងពិពិធកម្មកសិកម្ម ព្រមទាំងការគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ដីប្រកបដោយចីរភាព សម្រាប់កូនចៅជំនាន់ក្រោយៗទៀត។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៩
លោកបណ្ឌិត ម៉ាក ស្ទឺន
បណ្ឌិតវិទ្យាសាស្ត្រកសិកម្ម